

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин

**INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT**
**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 19 травня 2023 року)

Суми
Сумський державний університет
2023

Рецензенти:

Дурановські Войцех Хенрік – PhD, Опольський університет (м. Ополье, Польща);

Таранюк Леонід Миколайович – д-р екон. наук, професор, Сумський державний університет (Україна)

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 4 від 20 жовтня 2023 року)*

International Economic Relations and Sustainable Development
М 58 (Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток) : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 19 травня 2023 року / за заг. ред. Ю. М. Петрушенка, М. Д. Домашенко. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – 59 с.

The collection consists of the materials from IV International Scientific Conference «International economic relations and sustainable development» of Sumy State University, which presented the results of the research carried out in different countries, in such scientific areas as international economic relations, international cooperation and economic diplomacy, economics of nature management and sustainable development, strategic directions for sustainable development providing, International economic relations impact on sustainable development and others.

For scientists, lecturers of higher education institutions, students, graduates and everybody, interested in the scientific and practical problems of modern economics.

До збірника ввійшли матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток» Сумського державного університету, в яких наведені результати наукових досліджень, виконаних у різних країнах, із таких наукових напрямків, як міжнародні економічні відносини, міжнародне співробітництво та економічна дипломатія, економіка природокористування та сталого розвитку, стратегічні напрями забезпечення сталого розвитку, вплив міжнародних економічних відносин на сталий розвиток та інші.

Для науковців, викладачів закладів вищої освіти, студентів, аспірантів та всіх, хто цікавиться науково-практичними проблемами сучасної економіки.

Організатори конференції:

Співорганізатори конференції:

Інститут науки і техніки Хенань, (м. Хенань, Китай)

Університет прикладних наук Цвіккау (м. Цвіккау, Німеччина)

Інноваційний університет Collegium Mazovia (м. Седльце, Польща)

Вища школа економіко-гуманітарна (м. Бельсько-Бяла, Польща)

Опольський університет (м. Ополе, Польща)

Центр соціальних інновацій Єзуїтського університету (м. Краків, Польща)

Інститут технологій та бізнесу в Ческе-Будейовицях, (м. Прага, Чеська Республіка)

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 Міжнародні економічні відносини SECTION 1 International economic relations

<i>Michael Ogbe, Inessa Yarova</i> Global financial crises: causes and consequences	6
<i>Воронцова А.С. Бобошко В.М.</i> Потенційні шляхи підвищення конкурентних переваг України на світовому ринку послуг	8
<i>Біловол А.В., Тарасенко С.В. Дурановські В.</i> Структура промислового експорту як показник розвитку країни на прикладі Китаю, Німеччини, США та України	10
<i>Yurchenko A, Yarova I.</i> Ukrainian e-commerce development: risks and benefits	12
<i>Zaika K, Yarova I.</i> Geostrategic retrospective of Ukraine in international trade relations	14
<i>Домашенко М.Д. Педос А.С, Прокопенко О.В.</i> Експортний потенціал України: сутність та напрямки зміцнення в умовах воєнного часу	17
<i>Галинська Ю. В., Корчменко О. В.</i> Основні стратегічні напрямки розвитку корпорації Amazon	22
<i>Domashenko M.D. Musiienko O.</i> Integration processes in Ukraine	24

РОЗДІЛ 2 Економіка сталого розвитку SECTION 2 The economics of sustainable development

<i>Курбатова Т.О., Сотник І.М.,</i> Державна політика стимулювання розвитку відновлювальної енергетики в домогосподарствах України	27
<i>Макаренко І. О.</i> Облікові директиви ес як бенчмарки зі сталого розвитку у контексті модернізації інформаційно-аналітичної інфраструктури фінансового ринку України	30

ПОТЕНЦІЙНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ПОСЛУГ

К.е.н., ст. викладач, **Воронцова А.С.**
Здобувач ступеня бакалавр **Бобошко В.М.**
Сумський державний університет

В сучасному світі, де глобалізація та міжнародна торгівля стають все більш важливими факторами, посилення конкурентних переваг країни на світовому ринку послуг є необхідним завданням. Конкурентоспроможність у сфері послуг стає ключовим фактором успіху для країн, оскільки вона визначає їх здатність привертати іноземних клієнтів, залучати інвестиції та створювати робочі місця. У зв'язку із цим дана тематика надзвичайно актуальна для України, адже повномасштабна війна, яку розв'язала росія проти України, має суттєвий вплив на світову та українську економіку, включаючи сектор послуг.

У таких періодах надзвичайно важливо залучати інвестиції, створювати сприятливий інвестиційний клімат та розвивати економічні сектори, які мають потенціал зміцнити конкурентні переваги країни на світовому ринку послуг. Розширення та покращення існуючих послуг, впровадження нових технологій та інновацій можуть бути основою для привернення іноземних партнерів, розширення експорту послуг та досягнення сталого економічного зростання.

У цьому контексті достатньо важливим є розвиток інформаційних технологій та інноваційних рішень у сфері програмного забезпечення, кібербезпеки та хмарних технологій, що мають значний потенціал для підвищення конкурентоспроможності України на світовому ринку послуг з кількох причин, а саме:

- сприяє розширенню глобального попиту: зростання цифровізації суспільства та бізнесу породжує високий попит на інформаційні технології і послуги в цих сферах. Україна, яка вже має визнані ІТ-компанії та висококваліфікованих фахівців, може використати цю можливість для привертання іноземних клієнтів і розширення своїх експортних можливостей;
- формує інноваційний потенціал: ІТ-сектор є драйвером інноваційного розвитку. Розробка нових технологій, впровадження штучного інтелекту, розширення сфери кібербезпеки та хмарних технологій створюють можливості для створення власних продуктів і рішень з високою доданою вартістю. Це може сприяти розширенню асортименту послуг, залученню інвестицій та зміцненню позицій України на світовому ринку;
- має відчутні конкурентні переваги: Україна вже має певні конкурентні переваги у сфері ІТ-послуг, такі як висока технічна освіченість,

відносно низькі витрати на розробку програмного забезпечення та інші ІТ-послуги, гнучкість та адаптивність до змін;

– користується підтримкою держави: уряд визнає важливість ІТ-сектору та його розвитку як одного з пріоритетних напрямків. Існують програми підтримки та інвестицій в ІТ-інфраструктуру, створення інноваційних кластерів та розвиток стартап-екосистеми. Це стимулює розвиток сектору та сприяє залученню іноземних інвестицій.

Іншою можливістю підвищення конкурентних переваг України є розвиток сфери туризму, охорони здоров'я та освіти (УІМ 2018). Це може забезпечити зростання іноземного попиту на послуги країни, створити нові робочі місця та збільшити економічні доходи. Потенційні шляхи включають покращення інфраструктури, підвищення якості обслуговування, маркетингові заходи та сприяння інноваціям у цих галузях.

Окрім того, для розвитку сфери послуг необхідно звернути увагу на підготовку кваліфікованих кадрів. Україна має потенціал у галузі освіти, тому важливо залучати учнів до вивчення професій сфери послуг та забезпечувати їх якісну підготовку. Маркетингові дослідження та аналіз попиту також важливі для підвищення конкурентоспроможності України на міжнародному ринку, допомагаючи визначити потенційні ринки та розробити ефективні стратегії. Створення сприятливого бізнес-середовища також має важливе значення, що включає спрощення процедур, стабільне законодавство та зменшення бюрократичного тиску. (ЦЕС 2023).

Підсумовуючи можна відмітити, що наслідки війни серйозно впливають на економіку та розвиток України, зокрема на сферу послуг. Для підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку послуг необхідно зосередитися на інноваціях, якості послуг, створенні сприятливих умов для їх надання та міжнародному просуванні. Один із потенційних шляхів розвитку цієї галузі в Україні - це розвиток та впровадження нових технологій, зокрема в сфері інформаційних технологій, кібербезпеки та хмарних рішень. Також залучення іноземних інвестицій та партнерів може сприяти розвитку ринку послуг. Крім того, Україна повинна активно співпрацювати з країнами, що мають розвинену інфраструктуру в сфері послуг, для вивчення їх досвіду та його впровадження на власній території.

Робота виконана в рамках НДР № 0121U100473

1. ЦЕС (2023). Трекер економіки України під час війни. URL: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/>
2. УІМ (2018). УКРАЇНА 2030Е — КРАЇНА З РОЗВИНУТОЮ ЦИФРОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>